

KARBENNINGS KYRKA

Åsby 1:6, Karbennings församling, Norbergs kommun, Västmanlands län

BESKRIVNING

Kyrkomiljön

Karbennings kyrkby är belägen i en svag dalgång utmed en bäck, i ett öppet odlingslandskap kantat av skogsområden. Socknen dominerades länge av bergsbruk, med Högfors bruk som ledande järntillverkare och jordägare.

Förutom kyrka och välbevarad f d klockarstuga finns nyligen fransålda prästgården och kyrkans tidigare arrendegård i byn. Församlingshem med hembygdssamlingar har inrymts i tidigare sockenstugan och intill denna står en klockstapel, hämtad från den gamla kyrkplatsen 2 km österut.

Församlingshemmet och den fransålda prästgården, som får särprägel av att frontespisen är högre än långsidans tak. I bakgrunden skymtar kyrkans tidigare arrendegård. Digitalfoto Rolf Hammarskiöld

Karbennings kyrka och intilliggande f d klockarstuga, som förvaltas av hembygdssamlingen. Vägen fortsätter mot Karbennings stationsområde. Digitalfoto Rolf Hammarskiöld

Kyrkoanläggningen

Kyrkogården består dels av en äldre del runt kyrkan, dels av en senare anlagd i slutningen som vidtar mot öster. På västra sidan avgränsar ett gjutjärnstaket mot förbipasserande landsväg, medan övriga sidor avgränsas med häckar anlagda på jordvallar. Huvudingång är en järngrind mellan murade stolpar, varifrån asfalterad gång leder fram till kyrkan och vidare mot norr och söder.

Digitalfoto Rolf Hammarskiöld

Digitalfoto Rolf Hammarskiöld

Kyrkogårdens nuvarande karaktär skapades efter ett förslag framlagt 1945. Sedan dess är området till största delen gräsbevuxet. För att få större enhetlighet fastställdes också regler för gravvårdarnas höjder. Häckar växer mellan gravkvarteren och hela området skuggas av lindar.

Kyrkan har västtorn, rektangulärt långhus med sadeltak av måttlig höjd och rakslutet kor, samt i dess förlängning en rejält tilltagen, rektangulär sakristia. Fasaderna är slätputsade och strukna med vit kalkfärg. I vardera långsidan finns fyra symmetriskt placerade, rundbågiga fönsteröppningar, i den utbyggda sakristian rundbågiga öppningar i mindre storlek. Fönstersnickerierna har smidda beslag, täta spröjsverk målade med ljusgrå linoljefärg och rutor av munblåst, klart glas. Portaler med plåtklädda dörrar sitter symmetriskt mittemellan norra och södra långsidornas fönsteraxlar samt på tornets västra sida. De är utspringande med raka överstycken och krönta av ett rundfönster i väster, lunettfönster i söder och norr. Sakristians gavelröste är utformat som ett tympanonfält med lunettfönster. På yttertaken ligger falsad, svartmålade plåt. Invid östra gaveln finns en putsad skorsten flankerad av voluter. Tornet har konkav huv och en fyrkantig lanternin med utsiktsplattform.

Kyrkans exteriör följer nyklassicismens schema med sin symmetriska uppbyggnad, liksom med sina överstycken och listverk.
Digitalfotografier Rolf Hammarskiöld

Kyrkorummet täcks av ett tunnvalv, avgränsat mot väggarna med en profilerad list som också avdelar östväggen. Det ursprungligen vitkalkade valvet fick vid renovering 1945-46 nuvarande lavering som efterliknar ett uppsprickande molntäcke. Vid samma tillfälle stänkmålades väggarna i dämpad grå och ockragul nyans. Längst ned sitter mörkt stänkmålade sockelpaneler, gjorda av tidigare bänkgavlar. I gångar och bänkkvarter ligger skurgolv från 1903, medan korgolvet två steg högre har nyligen slipade och oljade bräder av klenare dimension, lagda 1945-46.

Digitalfoto Rolf Hammarskiöld

Mitt på södra långsidan finns ett vindfång i nybarock, byggt 1903 efter ritningar av arkitekt Agi Lindegren. Denne har även ritat altarupsatsen med förgyllda, förkroppade kolonner och profilerat krön, samt den öppna bänkinredningen, vars marmoreringsmålteri dock tillkom 1945-46. Predikstolen i vitt och guld satt ursprungligen över altaret, men flyttades 1903 till korets norra sida.

Altaret flankeras av stänkmålade dörrar till den rymliga sakristian. I den finns ett tegelgolv från 1945-46 och putsade väggar, vilka målades med plastfärg 1983. Förvaringsskåpen är från 1800- och 1900-talen.

Digitalfoto Rolf Hammarskiöld

Från det smala vapenhuset leder trappor upp till orgelläktaren. Den har Setterqvistorgel från 1889, ett framspringande mittparti och spegelindelad skrank, samt vilar på räfflade, runda pelare. Däruppe ligger brädgolv med smidd spik och sex slutna bänkrader, de sista som återstår av kyrkans ursprungliga inredning.

Sedan 1983 finns en läktarunderbyggnad vars väggar mot kyrkorummet är klädda med hyvlad, slät panel. Underbyggnaden rymmer bland annat en mindre sammankomstlokal.

Digitalfoto Rolf Hammarskiöld

Kort historik

Karbenning var tidigare en sk bergsfjärding inom Västerfärnebo. Ett kapell av trä byggdes 1654 i Karbenningby i Svartåns dalgång, två kilometer öster om nuvarande kyrkplatsen. På 1750-talet gjorde Västmanlandsskildraren Olof Grau en teckning där kapellet redovisas som en timmerbyggnad med vapenhus i söder och sakristia i norr. Dock medförde inflyttning i området att byggnaden blev för trång och slets ned.

På 1790-talet inleddes en lång planeringsprocess för byggandet av en ny kyrka. År 1806 anlätades en byggmästare Segerholm – sannolikt Anders Segerholm – för ritning, men istället blev ett förslag av Olof Tempelman vid Överintendentämbetet fastställt samma år. Tjugo år senare antogs en ny ritning av Överintendentämbetets arkitekt Samuel Enander, kyrkobygget kunde äntligen inledas och pågick till 1845. Enanders ritning följdes förmodligen beträffande långhus och torn, medan tornhuvud utformades enligt förslag av byggmästare P Broberg vid Högfors bruk. Som förlaga tjänade Kila kyrkas tornhuv från 1780. Inför kyrkobygget hade klockarstugan flyttats från den gamla kyrkplatsen, så att klockaren kunde tillse att församlingsborna levererade byggnadsmaterial och utförde anbefallna dagsverken.

Kyrkan uppfördes helt i natursten, därtill ovanligt kraftiga block. Utformningen var i tidens anda; slätputsade vita fasader och stora, symmetriskt placerade dörrar och fönster. Långhustaket täcktes med svartmålad järnplåt, vilket var relativt tidigt och förklaras av socknens betydande järntillverkning. Kyrkorummets valv och väggar blev enhetligt vitkalkade. Den ursprungliga bänkinredningen var sluten, målad pärlgrå. Predikstol med rik förgyllning var placerad ovan altaret som lystes upp av ett halvmåneförmigt fönster, vars rutor bemålats med änglahuvuden.

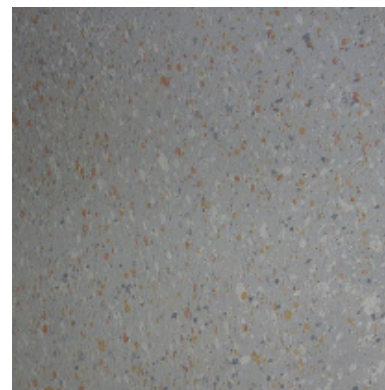
Kyrkorummet före 1903
Digital kopia av äldre foto

Den nyklassicistiska kyrkointeriören miste en del av sin ursprungliga stramhet vid omgestaltning 1903, genomförd efter handlingar av arkitekt Agi Lindegren. Valv och väggar fältindelades och ströks med kalkfärg, ”tonad” i gulaktig nyans. Över fönstren målades girlander.¹ På kyrkorummets södra sida tillkom ett vindfång i nybarockens svängda former. En öppen ekådrad bänkinredning blev insatt, medan den gamla inredningens gavlar återanvändes som vägghpaneler. Predikstolen flyttades till korets norra sida, försågs med uppgång samt ryggstycke mellan korg och baldakin. I altarpredikstolens ställe uppsattes en tavla av Olle Hjortzberg. Runt denna tillkom altaruppsats i klassicistisk stil med förgyllda kolonner. Korgavelns halvmåneformiga fönster utbyttes mot ett mindre ovalt. Byggnaden förnyades även tekniskt, genom att ett nytt brädgolv blev inlagt på ventilerade bjälklag och de tidigare järnkaminerna ersattes med en kokseldad kalorifer. För dess skull byggdes en stor skorsten i östra gaveln, som då fick ett krön prytt med fronton och voluter.

1903 tillkom ovalt fönster och skorsten på östra gaveln. Digitalfoto Rolf Hammarskiöld

Nästa stora förnyelse 1945-46 skedde efter handlingar upprättade av arkitekt Ove Lejonhuvud, men stort inflytande hade även konservator Alfred Nilsson. Den sistnämnde tillsammans med en konservatorskollega och tre målare inriktade på kyrkor såg till att kyrkorummet fick sin alltjämt befintliga, tämligen originella färgsättning; taket skymålades, väggarna stänkmålades, det nylagda korggolvet ströks med mörk lasyr, inredningssnickerierna både marmorades och stänkmålades. För att undvika ett alltför livligt slutresultat hölls färgerna i dämpade nyanser. En förnyelse av kyrkorummets disposition var den dopplats som iordningställdes mitt på långhusets norra sida. Bland övriga arbeten hörde att vapenhuset fick kalkstensgolv och nya trappuppgångar till läktaren. Oljepanna insattes i en för ändamålet utgrävd källare under sakristian.

Närbild av väggarnas stänkmålning - Digitalfoto Rolf Hammarskiöld

Förnyelsen som sedan dess skett har varit övervägande teknisk. Vid yttre renovering 1969 skedde övergång till silikatfärg på fasaderna, vilket på längre sikt visade sig mindre lyckat. Samtidigt utbyttes större delen av yttertakens ursprungliga svartplåtar mot galvaniserad. En läktarunderbyggnad för mindre samlingsrum och garderob gjordes 1983, samtidigt som sakristia och vapenhus ommålades med plastfärg. Tre år senare ersattes kyrkans oljeeldade panna med jordvärme. Då fasadernas silikatfärg från 1969 flagnade alltmer skedde 1994 blästring, omputsning och återgång till kalkfärg. Åren 2001-2002 förnyades kyrkans elsystem, korgolvets mörknade fernissa slipades av och bräderna blev istället ljusst oljade.

¹ Till en början fanns önskan om att valv och väggar skulle få mer avancerad dekoration, men medel saknades.

Kulturhistorisk karakteristik och bedömning

Karbennings kyrka har en tidstypisk och välbevarad nyklassicistisk exteriör från 1845. De måttliga förändringar som sedan dess skett har underordnats den ursprungliga byggstilen.

Mer förändrat är kyrkorummet, vars nuvarande utseende i hög grad är resultat av omgestaltningar 1903 och 1945-46. Vid den förra skedde nyinredning och omdispositioner, vid den senare tillkom nuvarande färgsättning. Båda gånger tycks syftet ha varit att komma ifrån en del av stramheten i den ursprungliga, nyklassicistiska interiören. Störst särprägel ger färgsättningen, i huvudsak ett verk av en grupp kyrkomålare under ledning av konservator.

Kyrkan bildar tillsammans med f d klockarstugan, f d prästgården och församlingshemmet en kulturhistoriskt intressant och väl sammanhållen miljö. I synnerhet det historiska sambandet med klockarstugan är värt att beakta.

Att särskilt tänka på i förvaltning och användning av kyrkan och kyrkomiljön:

- Kyrkans exteriör är i sitt nuvarande skick en god representant för den stilrena nyklassicistiska sockenkyrkotypen.
- De omgestaltningar kyrkorummet genomgick 1903 och 1945-46 var av hög kvalitet och är viktiga att slå vakt om.
- Särskilt karaktärsskapande och särpräglade är valvens, väggarnas och inredningssnickeriernas målningar.
- Uppe på orgelläktaren finns ett bevarat avsnitt trägolv och slutna bänkrader från 1845.
- Gjutjärnstaketet som avgränsar kyrkogårdens södra sida bör bevaras.

Orgelläktarens ursprungliga trägolv och sex bänkrader -
Digitalfoto Rolf Hammarskiöld

Källor och litteratur

Otryckta källor

Karbennings församlingsarkiv (KF):

O I a: 2, handlingar angående kyrkan 1889-1946

O I a: 3, handlingar angående kyrkans restaurering 1967-72

O I a: 4, handlingar angående renovering av kyrkorgeln 1975

Handlingar angående inre renovering av kyrkan, i onummerad kapsel

Handlingar angående kyrkogården

Tryckta källor

”Nära himlen” i Karbennings kyrka, restaurering för hundra tusen kr - Artikel införd i Sala Allehanda 1946-09-19

Litteratur

Ahlberg, Hakon och Björklund, Staffan: Västmanlands kyrkor i ord och bild - Förlag: Staffan Björklund 2000

Kyrkobyggnader 1760-1860, Del 5 - Sveriges Kyrkor (under utgivning 2004)

Nordgren, David: Karbennings kyrka - Västerås stifts kyrkoberivningskommitté 1978

Söderberg, Thomas: Till gudstjänst och uppbyggelse/*Karbennings, en Bergslagssocken Förlag Norbergs kommun 1984, s 159-165/*

Övriga uppgifter

Inventeringsperiod: 2004-09

Fältinventering: Rolf Hammarskiöld, Västerås stift

Kulturhistorisk karaktäristik och bedömning: Rolf Hammarskiöld - samråd har skett med referensgrupp utsedd av Västerås stift, samt antikvarie Eva Vikström, Riksantikvarieämbetet

Rapportsammanställning: Rolf Hammarskiöld, Västerås stift

Färdigställd: 2005-05-20

Sammanställning av viktiga händelser för kyrkan, relaterade till källor

Årtal	Händelse	Kommentar	Upphovsman	Källa
1835-45	Nybyggnad	<p>Kyrkan uppfördes för att ersätta den befintliga sockenkyrkan i trä, belägen ca 2 km österut. Invigning ägde rum första advent, den 30 november 1845. Från den gamla kyrkan medflyttades den medeltida dopfunten och orgeln, byggd 1764. Inför kyrkobygget hade klockarstugan flyttats från den gamla kyrkplatsen, så att klockaren kunde tillse att församlingsborna levererade byggnadsmaterial och utförde anbefallna dagsverken. Klockare Edlinds anteckningar finns alltså bevarade.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Väggarna blev ända upp till takfoten murade av natursten. • Fasaderna slätputsades och avfärgades vita. • Långhuset täcktes med sadeltak klätt med järnplåt. • Tornet kröntes med en kopparklädd lanternin. Fyra rundvälvda fönster togs upp i norra och södra långhusväggarna. • Kyrkorummet var från början enhetligt vitt • Bänkinredningen var sluten, målad med ljusgrå så kallad pärlfärg. • Predikstolen hade placerats ovan altaret, som lystes upp av ett halvmåneformigt fönster, vars rutor bemålats med änglahuvuden. Ganska snart uppsattes ytterligare en predikstol i enklare utförande på korets norra sida. • Som värmekällor tjänade två järnkaminer placerade i hörnen på ömse sidor om altaret. • Samtidigt med kyrkan invigdes omgivande kyrkogård, från början endast hägnad med ett svartmålat trästaket på västra sidan och gärdesgårdar på de övriga. 	<p>Arkitekt Samuel Enander vid Överintendent-ämbetet (långhus och torn)</p> <p>Byggmästare P Broberg, Högfors bruk (tornhuven)</p> <p>Byggmästare Pehr Molin, Torsåker (byggledare)</p> <p>O L Dahlman (predikstolen)</p>	<p>RA: ÖIÄ; kyrkliga byggnader i Sverige 1811-1917, FIIaab:5</p> <p>VS: E IV b; 48, Visitation 1849</p> <p>Ahlberg, s 109</p> <p>Kyrkobyggnader 1760-1860</p> <p>Nordgren, s 4-5, 10</p> <p>Söderberg, s 161</p>
1847	Rivning	Den tidigare sockenkyrkan såldes på auktion, varefter byggnaden plockades ned och inventarierna skingrades. Den dekorationsmålade takpanelen uppsattes i två gårdar i socknen.		Nordgren, s 4-5
1881-84	Ändring – kyrkogård	Kyrkogården utvidgades mot norr sedan ½ tunnland avsköts från prästgården. Det nya området inhägnades med ett trästaket. Samtidigt fick den gamla kyrkogården ett järnstaket som avgränsning mot väster och i övrigt blev den inhägnad med häckar plantade på höga jordvallar. Almar och lönnar planterades.		VS: E IV b 48; Inventarium 1906
1889	Fast inredning – orgel, orgelverk	Kyrkan försågs med ny 12-stämmig orgel. (Den tidigare 10-stämmiga orgeln var byggd av pastor Svante Brodin 1764, hade flyttats med från gamla kyrkan)	E A Setterquist & son	KF: Utlåtande 25/5-1889

Årtal	Händelse	Kommentar	Upphovsman	Källa
1903	<p>Ändring – ombyggnad, interiör</p> <p>Ändring – ombyggnad, stomme</p> <p>Fast inredning – altaruppsats</p> <p>Arkitektur-bunden utsmyckning – måleri, interiör</p> <p>Teknisk installation – värme</p>	<p>Vid stor upprustning genomfördes följande:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Västra ingångens stentrappa lades om • Västra ingångens portomfattning reparerades • Norra ingången igenmurades. • Luftgluggar togs upp i sockeln • Kyrkorummets rötskadade trägolv revs upp och i dess ställe lades ett nytt trägolv på trossbotten, uppburen av bjälkar på slaggsten. • Öppen bänkinredning byggdes och ekådrades. • Den gamla bänkinredningens skärmar återanvändes som väggpaneler i koret. • Fönstren tätades och målades med oljefärg. • Vindfång anbringades vid södra ingången och dörren till läktaren. • Kyrkans valv och väggar fältindelades och ströks med bruten kalkfärg, s k tonfärg (medel saknades för dekorationsmålning). Fälten avfärgades gula och inramades med smal gråviolett bård, därutån för en bredare grön bård. Över fönstren målades girlander. • Ny altaruppsats med rik förgyllning och skulptur uppsattes i enlighet med förslag godkänt av Kongl maj:t 6/6 1902. • Ovan altaret ersattes tidigare halvmåneformat fönster med ett ovalt fönster med glasmålning (Gloria in exelsis) • Predikstolen flyttades från sin förra plats över altaret till norra sidan av koret och omförgylldes. • I sakristian avbalkades ett rum för installation av kokseldad s k kalorifer eller varmluftsapparat (Wilhelm Dahlgrens patent). För rökledningens skull uppfördes en fronton med voluter på långhusets östra gavel. Varmluftsuttagen placerades bakom altaruppsatsen och i södra delen av korgolvet fanns återgångsgaller. • Kyrkans plåttak ommålades med röd oljefärg. 	<p>Arkitekt Agi Lindegren</p> <p>Konstnär Edvard Bergh</p> <p>Byggmästare John Mattson, Västerås</p> <p>AB Krylbo snickerifabrik</p> <p>Målare Gustav Bonny, Karbenning</p>	<p>ATA: Beskrivning i Program för restaurering av Karbenningens kyrka, daterad den 21 mars 1944 av Einar Lundberg</p> <p>KF: Arbetsbeskrivning 7/2 1903, Kostnadsförslag</p> <p>VS: E IV b 48; Inventarium 1906</p> <p>Nordgren, s 6</p>
1920	Ändring – kyrkogård	Kyrkogården utvidgades		VS: E IVb 48; Inventarium 1924
1922	Ändring – ombyggnad, fönster	Långhusets åtta stora fönster försågs med innanfönster.		VS: E IVb 48; Inventarium 1924
1923	Teknisk installation	Åskledaranläggning installerades		KF: Besiktningsutlåtande 1923-12-21
1926	Teknisk installation	Tornur installerades. Det bekostades med en därtill avsedd donation, inrättad 30 år tidigare. Urtavlorna gjordes 115 cm i diameter, av tjock galvaniserad järnplåt lackerad i vitt. För att kunna sätta upp dem avlägsnades dåvarande runda tornfönster, vars åtta halvrunda bågar förvaras på vinden. Uret byggdes på 140 cm järnstativ.	Albert Rydbergs urfabrik, Norrköping.	KF: Kostnadsförslag 1925-08-24, anbudsgranskning 1925-09-07, skrivelser

Årtal	Händelse	Kommentar	Upphovsman	Källa
1927		Epitafium som varit deponerat i Biskopsgårdens kapell i Västerås återställdes i Karbenings kyrka efter restaurering.	Konservator Alfred Nilsson	KF: Korrespondens 1926-27
1929	Vård/underhåll – interiör	Sakristian renoverades. Golvet belades med kokosmatta och röda gångmattor.		VS: E IV b 48; Visitation 1934
1932	Vård/underhåll – exteriör	Långhusets plåttak ommålades med svart oljefärg		VS: E IV b 48; Visitation 1934
1933	Vård/underhåll – exteriör	Kyrkans fasader lagades och avfärgades		VS: E IV b 48; Visitation 1934
1936	Vård/underhåll	Kaloriferen reparerades		KF:
1944	Vård/underhåll – exteriör	Kyrkans yttertak reparerades och ommålades. Vid besiktning av arkitekt Einar Lundberg samma år konstaterades att kyrkans valv och väggar blivit svårt nedsmutsade av befintlig varmluftsanläggning.		KF: Anbud 23/8 1944, antaget den 23/9
1945-46	Ändring - ombyggnad, interiör Arkitekturbunden utsmyckning – måleri, interiör Teknisk installation – värme	Kyrkorummet genomgick stor renovering och modernisering: <ul style="list-style-type: none"> • De målade girlanderna runt fönstren togs bort. • Väggarna ströks två gånger tunt med Hälsingborgskalk (varmare ton än i taket) och laverades ”med den dekorativa effekt som för rummet är lämpligt”. Resultatet av denna allmänna anvisning blev att väggarna fick en stänkmålning, grå och ockragula stänk på grå botten. Samtidigt blev de nedre vägpanelerna marmorerade och stänkmålade i mörkare grå nyans. • Takvalvet kalksyrades, ströks med Hälsingborgskalk och laverades ”så att en mjuk och behaglig rörelse erhålles”. Laveringen utfördes som ett uppsprickande molntäcke. • Altarets målning restaurerades av konservator. Altarringen ommålades i stil med altaret. • Bänkinredningens befintliga ekådring från 1903 togs bort och istället skedde ommålning i marmorimitation. Bakersta bänken i varje kvarter försågs med vertikal skärm i enlighet med de främsta bänkarna. • I vapenhuset lades kalkstengolv, bredare trappor med svängda lopp byggdes upp till orgelläktaren, under trapporna inreddes WC och skrub. • Kaloriferen i sakristian ersattes med en oljeeldad panna och kyrkan fick vattenburen värme. För utförande av nytt pannrum utgrävdes källare under sakristian, nya golv och väggar göts av betong. Valv mellan järnbjälkar göts. • Ny ytterdörr till sakristian upptogs där den varit före 1903. Yttertrappa av granit och trappräcke av smide • Utrymmet för den tidigare kaloriferen återställdes och införlivades med sakristian igen. Södra ingången från sakristian till kyrkorummet återupptogs. • Ny elektrisk belysning installerades • Tornuret fick nya visare och urtavla 	Arkitekterna Einar Lundberg (program) och Ove Leijonhufvud (arbetsbeskrivning, dopaltaret) Konservator Alfred Nilsson (svarade även för den inre färgsättningen), biträdd av konservator Oskar Niemi (Nationalmuseet i Helsingfors) och kyrkomålarna Bruno Ekblom, Sven Johnsson och Eskil Claesson Hjalmar Löfquists Elektriska AB Målare Gustav Bonny, Karbenning	ATA: Beskrivning i program för restaurering av Karbenings kyrka, daterad den 21 mars 1944 av Einar Lundberg KF: Arbetsbeskrivning 26/9 1944 (O L) Respektive 10/7 1944 Besiktning med förslag till åtgärder, av Bjerking ingenjörbyrå 1981-08-24 Nordgren, s 6-7

Årtal	Händelse	Kommentar	Upphovsman	Källa
1946-50		Samtidigt med kyrkans förnyelse omdanades kyrkogården, så att ytorna blev till större delen gräsbevuxna och bestämmelser för gravvårdarnas mått fastställdes.	Eric E Wilén, Örebro 30/4 & 17/8-1945	KF: Handlingar angående kyrkogården
1969	Vård/underhåll – exteriör	Kyrkan genomgick stor yttre upprustning hösten 1969 <ul style="list-style-type: none"> Ny plåt lades på långhusets södra fall, sakristians tak, samtliga fönsterbleck och mindre avtäckningar. Varmförzinkad plåt 0,71 mm, format 600 x 1800. Plåten målades med alkydoljefärg (Danbolin, från International) Fasaderna blåstrades och lagades med KC-bruk, samt ommålades med silikatfärg (Keim) Fönstersnickerier ommålades med alkydoljefärg (Interlin, från International) Kyrkdörrar och tornluckor sandblästrades och målades med alkydoljefärg (Corronal, från International) 	K-konsult i Västerås; arkitekt Åke Carlström & byggnadsingenjör Åke Segerström Egon Nordvall Byggnads AB, Västerås	KF: Byggnads- beskrivning K- konsult februari 1969, Protokoll från slutbesiktning 12/1 1970
1975	Fast inredning – orgelverk	Orgeln restaurerades och luftfuktare sattes in i kyrkorummet p g a för torrt inomhusklimat.		KF: Bygghandling
1980	Vård/underhåll – exteriör	Yttertaket lagades och ommålades.		KF: Bygghandling
1981	Vård/underhåll – exteriör	Kyrkans fönster renoverades.		KF: Bygghandling
1983	Vård/underhåll – interiör Ändring – ombyggnad, interiör	Inre renovering genomfördes; <ul style="list-style-type: none"> Under läktaren restes nya väggar för inredning av kapprum i norr och sammankomstrum i söder. (väggarna vävspända och plastfärgsmålade) Väggarna rengjordes med inkräm av bröd. Bänkinredningen utglesades genom att en bänk i varje kvarter togs bort Bänkinredningens inre ryggar skrapades trärena och laserades till överensstämmelse med befintliga rödaktiga dekorer. Bänkgavlarnas överstycken målades om i dovt grå nyans. Inredningssnickerierna ommålades med linoljefärg (Tranemo) i likadan nyans som förut. Tak och väggar i sakristia och vapenhus ommålades med plastfärg. Belysningen kompletterades Vinden isolerades Sakristians och vapenhusets väggar ommålades med plastfärg (Beckers webetonex; tidigare kalkfärg frångicks för att slippa smetningsrisk) 	Bjerking Ingenjörbyrå AB (Handläggare Karin Nordåker och Lars- Gunnar Sträng) Bygg-Sven Israelsson AB, Norberg	KF: Entreprenadkontrakt 1983-03-03 (byggnads- beskrivning 1983- 01-04) Byggmötes- protokoll 1983-03- 07 Raä tillstånd 442/83
1986	Teknisk installation – värme	Jordvärme installerades i kyrkan. I åkermark intill kyrkan grävdes och lades totalt 360 meter rör, fördelat på två olika system. I källaren anslöts rören till två aggregat som sedan för vidare värmen i sedan tidigare befintliga vattenburna ledningar.		Fagerstaposten 1986-10-22 NPA: Bygghandling
1989	Vård/underhåll – exteriör	Torrtaket omlades med fabrikslackerad svart plåt.		ATA 1673/89
1994	Vård/underhåll – exteriör	Kyrkans fasader blåstrades rena från 1969 års silikatfärg. Därefter skedde omputsning med kalkbruk (Stråbruken) och återgång till traditionell kalkfärg.		Fagerstaposten 1994-05-06 NPA: Offert, faktura

Årtal	Händelse	Kommentar	Upphovsman	Källa
1995	Vård/underhåll – exteriör	Ett fönster renoverades på prov.	Gunnarssons måleri, Norberg	NPA: Faktura
1997	Vård/underhåll – exteriör	Fönstren renoverades; Samtliga bågar fraktades till verkstad där rutorna togs ur för fullständig omkittning och rötskadat virke avlägsnades. Ommålning skedde med bruten vit linoljefärg.	Säters snickerifabrik AB	NPA: Offert & faktura
2001	Vård/underhåll – interiör	Korgolvets tidigare mörkgröna bets och fernissa slipades av och bräderna blev istället oljade (Timberex). Altarringens knäfall fick ny stoppning.		NPA: Kyrkogårds- nämndens protokoll
2001- 2002	Teknisk installation - el	Kyrkans elsystem förnyades. Samtliga ledningar blev utbytta. Befintliga belysningsarmaturer från 1946 behölls.		NPA: Kyrkogårds- nämndens protokoll